

GEMEINDE/VISCHNAUNCA
DISENTIS/MUSTÉR

Cussegli da vischunaunca
9-2009/2012

Plan da finanzas 2010 - 2014

M E S S A D I

dalla suprastonza communalia al cussegli da vischunaunca

Preziau signur president
Preziadas signuras cusseglieras
Prezai signurs cussegliers

Ils 19 da zercladur 2009 ha il cussegli da vischunaunca approbau unanimamein il program d'activitat 2009 - 2012. Quel cuntegn las visiuns ed intenziuns, che duein vegnir realisadas els proxims quater onns. Las autoridas communalas vulan dar nova tempra a Mustér sco center regiunal sisum la Surselva. El medem mument duei la collaboraziun regiunala vegnir intensivada. Plinavon duei la restructuraziun vegnir cuntuada e las structuras adattadas allas directivas dalla nova constituziun communalia. Ultra da quei vegn ins ad instradar novas activitads economicas e cintinuar cun la sanaziun finanziaria. In impurtont instrument leutier ei la nova planisaziun locala.

In tema d'emprema prioritad ei la Casa da tgira Sursassiala. Las decisiuns ston succeder el proxim temps, sch'ins vul buca riscar da spiarder considerablas contribuziuns cantunalas per la regiun da Sursassiala. Suenter grondas stentas sepresenta ussa ina sligiazion da cumpromiss. Tutta attenziun dat la suprastanza communalala era alla scolaziun. Per saver ademplir quei pensum drova ei denton refuormas e collaboraziuns, denter auter cun la scola claustralala.

Numerusas vias communalas e canalisaziuns basegnan ina sanaziun. El program d'activitad ein las differentas necessitads numnadas e classificadas. Sco gia constatau tier la deliberaziun parlamentara da quella fatschenta, eis ei nunpusseivel d'ademplir tuts giavischs. Perquei sto la realisaziun s'adattar allas pusseivladads finanzialas. Per contonscher quella finamira havein nus eligiu igl instrument da fixar ina summa globala per quellas spartas. La realisaziun dils singuls projects sto s'adattar a quella limita.

Il cussegli da vischnaunca ha approbau unanimein il program d'activitad per ils proxims quater onns. Quel fuorma la baza per elaborar il plan da finanzas. A vesta da quella detagliada documentazion, desista la suprastanza communalala da grondas declaraziuns supplementaras e sereferescha sil messadi nr. 6-2009/2012.

Tenor il sistem secumprovau cumpeglia il plan da finanzas mintgamai tschun onns. Quei principilein nus era respectar vinavon, aschia ch'il plan cumpeglia ils onns 2010 – 2014.

Ferton ch'il program d'activitad informescha davart las lavurs ed ils projects realisai ni previ pils proxims onns, cuntegn il plan da finanzas ina survesta a pli liung temps sur dalla situaziun finanziala e las investiziuns previdas.

La baza per il plan da finanzas ein las cefras effectivas dil quen 2008. La calculaziun dil quen da menaschi pils onns 2010 entochen 2014 ei succedida cun agid d'in program electronic. Il plan da finanzas ei vegnius preparaus minuziusamein dalla suprastanza communalala e silsuenter repassaus ensemen cun la cumissiun da gestiun. *Unanimamein recamondan els al cussegli da vischnaunca da prender enconuschienscha dil plan da finanzas per ils onns 2010 – 2014.*

Sco usitau survargava l'emprema versiun dil program d'investiziun las pusseivladads finanzialas. Per mantener igl equiliber finanzial ed evitar in carschament considerabel dils deivets eis ei stau necessari da reducir las investituziuns giavischadas per ina roscha milliuns francs. Ussa cuntegn el mo pli las investiziuns las pli urgentas. Las investiziuns nettas els onns 2010 entochen 2014 muntan a frs. 7'348'000.-- (6'663'000--) ni ella media frs. 1'469'600.-- (646'200--) per onn. Sin fundament dalla situaziun finanziala dalla vischnaunca eis ei denton necessari da far ulteriuras reducziuns. Finamira sto ei esser da contonscher in grad d'atgna finanziaziun en rama digl onn 2008.

Tier il quen current quintein nus da contonscher els proxims onns in quen ulivau. Quei ei mo pusseivel grazia al considerabel augment dallas entradas sil sectur d'energia. Giavischeivel fuss denton ina sminuaziun dils deivets. Quei ei mo pusseivel cun reducir las investiziuns. Ils proxims tschun onns quintein nus cun in cash-flow da rodund 1.5 milliuns francs.

Grazia alla decisiun dalla cuminanza dil votants dils 24 da fevrer 2008 d'augmentar il pei dalla taglia sin l'entrada e la facultad, eis ei pusseivel da contonscher els proxims onns quens currents pli u meins ulivai. Quei ha per consequenza che nus vegnin a saver ulivar il deficit da bilanza e crear in bufatg agen capital. Pigl auter quintein nus cun in svilup moderau dallas entradas. Sin fundament dallas pitgiras finanzialas ed economicas actualas, ei ina prognosa seriusa e segira davart las entradas fiscales denton greva.

Il plan da finanzas risguarda buca las consequenzas dalla nova ulivaziun da finanzas. Tenor nossas empremas apprezzazioni duess quella refuorma finanziala fundamentalala denton tut en tut esser positiva per nies menaschi communal. Aschispert ch'il niev sistem ei approbaus, vegnin nus ad examinar da rudien las consequenzas. Quei sa succeder tier la proxima adattaziun dil plan da finanzas, damai ch'ei setracta d'ina planisaziun rullonta.

Finamiras politicas

Las finamiras politicas ein vegnidas definidas dil parlament communal sco suonda:

- ◆ > 12 % cumpart d'atgna finanziaziun
- ◆ > 70 % grad d'atgna finanziaziun
- ◆ < 3 % cumpart dalla grevezia da tscheins
- ◆ < 15 % cumpart contribuziun per survetsch da capital

Situaziun

	<i>finamiras</i>	2009 - 2014	2008 - 2013	2007 - 2012
Cumpart d'atgna finanziaziun	> 12 %	14.23%	11.26%	13.21 %
Grad d'atgna finanziaziun	> 70 %	106.85%	94.03%	186.93 %
Cumpart dalla grevezia per tscheins	< 3 %	4.52%	4.72 %	4.08 %
Cumpart contribuziun per survetsch da capital	< 15 %	18.53%	19.64%	20.21 %

Dallas quater finamiras politicas vegnan duas contonschidas. Quei ei buca cuntenteivel. Ins vegn perquei adina puspei a stuer sestentar da migliurar la situaziun.

Cunquei che nus savein actualmein quintar cun fetg favoreivels tscheins pil capital, duess ei esser pusseivel da stabilisar ils cuosts, quei ton pli ch'ei sto vegin fatg tuts sforzs da reducir ils deivets.

Sco ei seresulta dallas explicaziuns precedentas, havein nus saviu migliurar la situaziun finanziala considerablamein. Tuttina san ils resultats previ buca cuntentar. Nus sperein denton d'esser sin ina bona via. A vesta dallas relaziuns economicas drova ei denton vinavon grondas stentas per migliurar las finanzas communalas.

Proposta

Sebasond sil plan da finanzas e cun las resalvas menziunadas

p r o p o n a

la suprastanza communal al cussegli da vischernaunca da prender enconuschiantscha:

- dil plan rullont da finanzas 2010 – 2014.

Suprastanza communal Disentis/Mustér
II president: II canzlist:

Dr. Dumeni Columberg

Andri Hendry

Disentis/Mustér, ils 12 d'uost 2009

- plan da finanzas (survesta, resumaziun dil quen current e cefras indicativas)
- program d'investiziun